

مدیرعامل شرکت توسعه معادن و صنایع مس جانجا؛

تحریم‌ها بزرگ‌ترین چالش پروژه است#۷۷؛ نقش کلیدی «ومعادن» در راهبری طرح

در حال حاضر پروژه جانجا به عنوان یکی از بزرگ‌ترین طرح‌های معدنی و صنعتی کشور و بزرگ‌ترین طرح استان سیستان و بلوچستان، توسط شرکت توسعه معادن و صنایع مس جانجا و راهبری هلدینگ سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات «ومعادن» در دست اجرا قرار دارد که بی‌شک راه‌اندازی آن طی سه سال آینده، برکات فراوانی را متوجه منطقه کم‌برخوردار سیستان و بلوچستان و اقتصاد کشور خواهد کرد.

به گزارش خبرنگاران گروه صنعت و تجارت گزارش خبر، فلز مس، یکی از فلزات اساسی مهم در سطح جهان به شمار می‌آید که تا به امروز، نقش مهمی در توسعه صنایع مختلف و حرکت به سمت فناوری‌های نوین ایفا کرده است. این فلز به دلیل ویژگی‌هایی نظیر هدایت الکتریکی و حرارتی بالا و مقاومت در برابر خوردگی و دوام بالا، جایگاه ویژه‌ای در صنایعی همچون انرژی، ساخت‌وساز، خودرو، الکترونیک و... دارد. با توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر طی سالیان اخیر و حرکت به سمت اقتصاد سبز، تقاضای جهانی آن بیش از پیش افزایش یافته است. در این بین، ایران به عنوان کشوری که ذخایر عظیمی از فلز مس را در اختیار دارد، یکی از مقاصد جذاب برای سرمایه‌گذاری در صنعت مس شناخته می‌شود.

در حال حاضر پروژه جانجا به عنوان یکی از بزرگ‌ترین طرح‌های معدنی و صنعتی کشور و بزرگ‌ترین طرح استان سیستان و بلوچستان، توسط شرکت توسعه معادن و صنایع مس جانجا و راهبری هلدینگ سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات «ومعادن» در دست اجرا قرار دارد که بی‌شک راه‌اندازی آن طی سه سال آینده، برکات فراوانی را متوجه منطقه کم‌برخوردار سیستان و بلوچستان و اقتصاد کشور خواهد کرد. با هدف بررسی وضعیت کنونی این پروژه پیشران اقتصادی، گفت‌وگو با حسین ابراهیمی، مدیرعامل شرکت توسعه معادن و صنایع مس جانجا را در ادامه خواهید خواند:

در خصوص وضعیت فعلی طرح پیشران جانجا و میزان پیشرفت حاصل شده در بخش‌های مختلف پروژه توضیحاتی ارائه بفرمایید.

طرح مس جانجا متشکل از پروژه‌های مختلف در بخش‌های معدن، احداث کارخانه‌جات و زیرساخت بوده که هدف این طرح، انجام سرمایه‌گذاری به منظور اکتشاف تکمیلی، تجهیز، آماده‌سازی و بهره‌برداری از معدن مس جانجا، احداث و بهره‌برداری از کارخانه تولید کنسانتره مس به ظرفیت سالیانه ۱۳۰ هزار تن کنسانتره و محصولات جانبی دیگر است. در حال حاضر طرح حدود ۳۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته و همچنین بیش از ۴۵ قرارداد از ابتدای پروژه تاکنون با مشاوران، پیمانکاران و سایر سازمان‌های مربوطه منعقد شده است.

در بخش معدن، پیمانکاران عملیات حفاری اکتشافی و باطله‌برداری در حال فعالیت هستند و تاکنون حدود ۱۲۳ هزار متر حفاری اکتشافی صورت پذیرفته و با توجه به مناقصه برگزار شده و انتخاب پیمانکار حفاری مرحله سوم، حفاری‌ها به صورت مستمر ادامه دارد. در بخش باطله‌برداری و استخراج با توجه به ماشین‌آلات تامین شده مورد نیاز توسط پیمانکار، تاکنون بیش از ۲۰ میلیون تن باطله‌برداری و حدود ۸۰۰ هزار تن خاک‌های اکسیدی برداشت شده است. در بخش احداث کارخانه تغلیظ، در قسمت مهندسی پس از اتمام طراحی پایه، برگزاری مناقصه و انتخاب پیمانکار، با توجه به نتایج آزمایش‌های فرآوری توسط شرکت صاحب دانش خارجی، مراحل اجرایی ساخت کارخانه آغاز شده است.

تاکنون در بخش اجرا، سازه‌های اصلی کارخانه مطابق برنامه شامل سالن اصلی کارخانه (اجرای فونداسیون، ادامه نصب سازه و بتن‌ریزی پداستال‌ها، نصب تیرهای سقف سوله)، انبار مواد (اجرای فونداسیون و نصب سازه)، انبار قطعات یدکی (اجرای فونداسیون و نصب سازه)، تعمیرگاه اصلی (اجرای فونداسیون و نصب سازه)، تونل و سازه اصلی استوک پایل (آرماتوربندی، قالب‌بندی، بتن‌ریزی سازه اصلی و دیوارها) در حال ساخت هستند. در بخش تامین خارجی، بخش مهمی از قرارداد تجهیزات اصلی شامل تجهیزات سنگ‌شکن (ژی‌راتوری)، تجهیزات آسیاب‌ها (Ball Mill, SAG mill, Regrinding Mill)، سول‌های فلوتاسیون و... با سازندگان خارجی منعقد شده و همچنین اقدامات مقتضی خرید داخلی در دست پیگیری است. در این راستا با توجه به ثبت سفارش تایید شده، تامین مالی بخش ارزی در مراحل پایانی دریافت مجوز گشایش اعتبار اسنادی موخر قرار دارد.

در بخش احداث کارخانه لیچینگ، فعالیت‌های مربوط به ساخت بزرگ‌ترین هیپ کشور به مساحت ۶۰۰ هزار مترمربع و نیز پوندهای پروژه لیچینگ توسط پیمانکار در حال اجراست و بخش عظیمی از عملیات خاکی و تامین اقلام مربوطه انجام شده است. در حال حاضر حدود ۱۰۰ هزار مترمربع از بستر هیپ، آماده عملیات خاک‌ریزی توسط خاک‌های اکسیدی است. همچنین در این بخش، فعالیت‌های مربوط به مهندسی پایه و برگزاری مناقصه انجام شده و اکنون در مرحله ابلاغ قرارداد به پیمانکار است.

در بخش زیرساخت، مجوز مربوط به دیماند ۹۰ مگاوات از برق منطقه‌ای اخذ شده است و پس از اتمام فاز مهندسی پایه و برگزاری مناقصه، در حال حاضر عملیات اجرایی توسط پیمانکار (EPC) برای نواحی کلیدخانه ۴۰۰ کیلوولت و پست اختصاصی ۴۰۰/۳۳ کیلوولت در دست پیگیری است. همچنین، ساخت بخشی از تجهیزات اصلی شامل تجهیزات سیستم حفاظت، رله‌ها و... مربوط به کلیدخانه و پست اختصاصی در جریان است. در کنار این، مجوز تخصیص پساب به میزان پنج میلیون مترمکعب در سال از سازمان آب و فاضلاب اخذ شده و مطالعات مهندسی جهت خط انتقال و تصفیه‌خانه مورد نیاز در حال نهایی شدن است.

طی ماه‌های اخیر با چه چالش‌های عمده‌ای در مسیر اجرای این طرح پیشران اقتصادی مواجه بوده‌اید؟

بدون شک اجرای چنین پروژه مهم و بزرگی، خالی از چالش نیست و مشکلات مختص به خود را دارد. تامین و انتقال ارز مورد نیاز جهت خرید ماشین‌آلات و تجهیزات اصلی کارخانه و عقد قرارداد با شرکت‌های خارجی و عدم تمایل به همکاری برخی شرکت‌های خارجی به علت تحریم‌های بین‌المللی، از جمله مهم‌ترین چالش‌های طرح است (تطویل فرایند ثبت سفارش تجهیزات خارجی و تامین ارز مورد نیاز). در بخش زیرساخت، با توجه به ضرورت تسریع در شروع عملیات اجرایی خط انتقال پساب زابل، رفع معارضات از اهمیت بالایی برخوردار است که همکاری همه‌جانبه مسئولان و سازمان‌های مربوطه، نقش بسزایی در تحقق این مهم دارد (مشکلات در تملک زمین پروژه‌های زیرساخت).

از طرفی، کمبود سوخت مورد نیاز ماشین‌آلات معدنی، موجب تعدیل تدریجی ماشین‌آلات پیمانکار معدن و تخصیص به سایر پروژه‌ها به دلیل بلااستفاده بودن آن‌ها شده است و نوسانات شدید ارز، باعث رشد هزینه‌های پروژه شده و مشکلات عدیده‌ای را به همراه داشته است. در این میان، نمی‌توان از معضلات موجود در تامین و انبارش مواد ناریه جهت انجام عملیات انفجار غافل شد که امیدواریم طی چند ماه آینده با اتمام کارخانه تولید و سوله انبار چالش‌های مذکور مرتفع شوند.

از دیدگاه جنابعالی، تکمیل و راه‌اندازی این طرح چه تاثیراتی از لحاظ مختلف اعم از اشتغال‌زایی و hellip; در سطح منطقه و استان سیستان و بلوچستان به همراه خواهد داشت؟

در حال حاضر، طرح مس جانجا یکی از بزرگ‌ترین طرح‌های معدنی و صنعتی کشور و بزرگ‌ترین طرح استان سیستان و بلوچستان است که براساس برنامه‌ریزی صورت گرفته با سرمایه‌گذاری حدود ۴۵۰ میلیون یورویی در بخش معدن و کارخانه‌جات و بهره‌برداری از آن طی مدت سه سال آتی، علاوه بر ایجاد اشتغال‌زایی بالا و ارزآوری، نقش مهمی در محرومیت‌زدایی از استان سیستان و بلوچستان خواهد داشت.

هم‌اکنون بیش از ۸۰۰ نفر به طور مستقیم در پروژه‌ها مشغول به کار هستند و پیش‌بینی ما این است که پس از بهره‌برداری از کارخانه فلوتاسیون، اشتغال‌زایی مستقیم پروژه به بیش از یک هزار نفر و اشتغال غیرمستقیم به بیش از پنج هزار نفر برسد؛ ضمن اینکه اجرای این پروژه، باعث مهاجرت معکوس به روستاهای اطراف معدن جانجا شده است که خود مزیت بزرگی برای طرح محسوب می‌شود.

نقش شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معدن و فلزات «ومعدان» در اجرا و توسعه طرح جانجا را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

همان‌طور که مستحضر هستید، شرکت توسعه معدن و صنایع مس جانجا با سهام‌داری شرکت‌های سرمایه‌گذاری توسعه معدن و فلزات «ومعدان»، شرکت معدنی و صنعتی چادرملو «کچاد»، شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر «گل‌گ»، شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین «کگهر»، شرکت بین‌المللی توسعه صنایع و معدن غدیر «کغدیر» و شرکت تجلی توسعه معدن و فلزات «تجلی»، با توجه به انجام تشریفات قانونی مزایده از سوی ایمیدرو به عنوان سرمایه‌گذار و بهره‌بردار از معدن و کارخانه‌جات کنسانتره مس با ظرفیت تولید ۱۳۰ هزار تن کنسانتره در معدن مس جانجا در استان سیستان و بلوچستان برگزیده شده است.

در این بین، شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معدن و فلزات «ومعدان» با نقش راهبری خود و هم‌سو کردن سایر سهام‌داران در جهت تامین مالی و برنامه‌ریزی هماهنگ جهت نیل به اهداف پروژه، نقش بسیار موثری را تاکنون ایفا کرده که شایسته است از تلاش‌های صورت گرفته در این هلدینگ علی‌الخصوص مدیرعامل محترم، آقای اردشیر سعدمحمدی در تمام مراحل پیشرفت این پروژه کمال قدردانی و سپاسگزاری را به عمل آورد.

ارزیابی جنابعالی از آینده صنعت مس در ایران و جهان چیست و طرح جانجا چه تحولاتی در صنعت مس کشور ایجاد خواهد کرد؟

مس یکی از فلزات اساسی مهم در جهان به شمار می‌آید که نقش مهمی در توسعه صنایع گوناگون و حرکت به سمت فناوری‌های نوین ایفا می‌کند. این فلز به دلیل ویژگی‌هایی نظیر هدایت الکتریکی و حرارتی بالا و مقاومت در برابر خوردگی و دوام، جایگاه ویژه‌ای در صنایع مختلف از جمله انرژی، ساخت‌وساز، خودرو و الکترونیک دارد. با گسترش انرژی‌های تجدیدپذیر و حرکت به سمت اقتصاد سبز، تقاضای آن بیش از پیش افزایش یافته است. ایران به عنوان کشوری که ذخایر عظیمی از فلز مس را در دل خود پنهان کرده، یکی از کشورهای جذاب برای سرمایه‌گذاری در عصر گذار به انرژی‌های پاک است و دلیل افزایش چشمگیر تقاضا طی سالیان آتی، سیاست جهانی کربن صفر خواهد بود.

در چنین شرایطی، پروژه عظیم جانجا پس از راه‌اندازی، نقش موثری در اقتصاد منطقه و کشور ایفا خواهد کرد که بخش عمده آن، به ملاحظات اقتصادی طرح همچون روند افزایش قیمت کنسانتره مس طی دهه اخیر و افزایش تقاضا و مصرف کنسانتره مس در ایران (و جهان) طی سال‌های اخیر و پیش‌بینی افزایش تقاضا برای سال‌های آینده برمی‌گردد. علاوه‌براین، این طرح مزایای فراوانی همچون افزایش صادرات و کسب درآمد ارزی، ایجاد ارزش افزوده بالاتر و کمک به رونق اقتصادی و صنعتی شدن منطقه را به همراه خواهد داشت و از این رو می‌توان از هم‌اکنون آینده بسیار روشنی را برای آن متصور شد.